Din însemnările unui inter rătăcitor...

CORRIDA

La adunarea generală a Federației societăților de taurine din Franța s-a hotărît înființarea unui institut de drept internațional în luptele cu tauriî. Președintele de onoare declară ziarului „LE MONDE": „Acest institut are ca scop ca, inspirîndu-se din regulile de drept administrativ și penal, cu imperativele și sancțiunile pe care le comportă, să pună capăt spectacolului, deseori lamentabil, la care sînt supuse animalele dezonorate, cărora li se impune o suferință inutilă... Intr-un cuvînt, vrem ca în luptele de tauri să existe reguli internaționale ca acelea de rugby..." E foarte clar, deci. E foarte frumos. Plin de perspective. Și — pentru urechea mea, deformată din multe motive — ușor, ușor aluziv la mărea corridă a lumii, ale cărei reguli internaționale de desfășurare se definesc cu atîta încetineală, cu atîta singe caldă, cu atîta suferință inutilă.

EL CORDOBES

Că Manuel Benitez „El Cordobes", regele din ce în ce mai dizgrațiat al toreadorilor, omul care a privit, de atîtea ori, moartea în ochii unui taur, omul care a trecut pe lîngă moarte la un vîrf de corn, omul care a omorît mii de cornute lăsîndu-le acolo, în bălți fastuoase de singe, că omul acesta era să se prăpădească dintr-un furuncul plasat în nas — povestea asta nu mă face să rid, nici măcar să surid, oricît de comic e contrastul. Se moare din orice, chiar din contraste comice, dar nimic nu-i comic într-o moarte. Absurdul? Comicul? Astea-s considerații estetice — noi, interii rătăcitori, știm că trebuie să stăm în fața morții — pogorîtă dintr-un strănut sau dintr-un sărut — ca în clipa intonării unui imn național înaintea unui meci internațional. Incremeniți. De piatră. Dar dacă septicimia lui Cordobes mi-a dat, totuși, un surîs, asta-i pentru umilința meritată la care a fost supus doctorul său. Omul acesta s-a văzut silit să prescrie „doze formidabile de antibiotice", zi și noapte — tocmai dinsul care avusese îndrăzneala să susțină că „El Cordobes e dotat cu o constituție fizică atît de puternică, încît microbii n-au cum să-l sperie". Cum se poate lansa o asemenea sfidare la adresa microbilor? Cine-și poate permite nebuna vanitate că omorînd tauri, bagă groaza în viruși?

Dumnealor l-au auzit, au văzut roșu ca tauriî și, din pămînt, din iarbă verde, au sărit la atac, orgolioși, plini de sănătate și vigoare taurină, dîndu-i doctorului cîteva nopți nedormite iar toreadorului compromițîndu-i un contract la Bogota. „Doze formidabile de antibiotice" — zice agenția de presă. Eu, chiar dacă-aș ști că pot căsăpi toți taurii lumii, n-aș sfida nici un guturai.

LINO ZUIN

Căutăm definiția amatorismului în fel de fel de supe și mîncări de pește, o vom găsi și tot nu-i vom da de capăt, atît de încurcată e problema. Iată contribuția lui Lino Zuin, fotbalist amator la Vincenza, care — dacă-i așa cum scria vineri în „Sportul", căci e greu de crezut — s-a bucurat atît de tare de un gol, că s-a agățat de o bară, bara s-a rupt și i-a căzut în cap, omorîndu-l pe loc. Cazul lui ne dovedește că există amatorism și deci și profesionism într-unul din cele mai subtile domenii ale sportului: bucuria de viață. Zuin era un amator al bucuriei, altfel nu se explică moartea sa cretină. Doar un amator putea avea naivitatea să amestece lumea și, mai ales, obiectele ei în bucuria sa. Un profesionist în ale bucuriei sărea pe teren, agita mîinile și pumnii prin aer, făcea tumbe, își rupea poate șira spinării sau se lăsa sufocat în îmbrățișările coechipierilor săi — dar cu nici un chip nu se îndepărta de sine însuși și nu se exterioriza agățîndu-se pe obiectele din jur. Obiectele sînt periculoase, mai ales cînd îl văd pe om fericit — asta o știe orice profesionist al euforiei. Trebuie să terminăm cu amatorismul în acest domeniu. E adevărat că a profesa bucuria e cea mai grea meserie, solicitînd multă minte, și e și mai adevărat că viața nu e întotdeauna dispusă să ne încurajeze în a o învăța liniștit și cu plăcere.

Radu COSAȘU

DIN FAPTELE CUTEZĂTORILOR ROMÂNI

Întîiul drum, de la Paris la București, pe căile văzduhului

Nu numai prin întîiul zbor al românului Traian Vuia, desprins de pe sol cu mijloace proprii uneltei sale aeriene, nu numai prin măreața ispravă a unui alt român de geniu, Henri Coandă, secotit părintele aviației cu reacție, nu numai prin însuși zborul primului român cu planorul, apoi cu hidro-avionul pe undele populară în Franța, în Italia și în țara noastră, căci trofeul și competiția se disputau în două ediții: una, București — Paris sau Paris — București; cealaltă, București — Roma sau Roma — București.

Hronicul menționează că participanții, folosind numai avioane monomotoare, trebuiau să parcurgă distanța aleasă fără escală și în cel mai scurt timp posibil, cronometrarea incluzînd decolarea, zborul propriu-zis și aterizarea la destinație.

GH. IACOBESCU

TR. BURDULOIU

Văzuți de NEAGU RADULESCU

Senej — îl numim pe George Valentin Bibescu — sau, în sfîrșit, cel dintîi looping executat de un român pe cerul Parisului, de acel polisportiv și mai tîrziu scrimer olimpic, Mihail Savu, considerat, de asemenea, printre întîii piloți din lume care efectuau loopingul, Parisul rămîne pentru noi una dintre coperțile abecedarului aviatic al lumii...

Aceluiași Paris i-a fost dat să fie și unul dintre punctele cardinale ale celei dintîi mari performanțe de record a aviației noastre, în care România a cunoscut o strălucită izbutire, pe care o reactualizăm acum pentru cititorii din generațiile care nu o cunosc și care nu i-au trăit emoțiile.

Letopisețul scris pe filele cerului, așează astfel faptele eroicelor episoade:

...în anul 1924, un animator al aviației, George Valentin Bibescu, instituie un trofeu care să dotèze o competiție devenită

Intîia încercare românească a distanței reține numele unui echipaj celebru: cpt. Romeo Popescu — cpt. Gheorghe Bănciulescu. Dar, decolat de la București, la 22 august 1926, echipajul e obligat să facă prima întrerupere la Viena — ieșind din competiție — și cea de a doua la Strassburg. E totuși o izbutire în afara competiției, pentru că legătura cea dintîi a rutei a fost făcută: pe cărarea norilor și încă în numai 13 ore și 20 de minute.

Studiile meteorologice și experiența navigatorilor dovedeau că de la Paris la București ruta e avantajată de vîntul care nu e potrivnic, ci suflă în coada avionului și deci îl ajută la realizarea unei viteze avantajoase. De astă dată, la 12 septembrie 1926, căpitanul Gheorghe Bănciulescu, în echipaj cu mecanicul de bord Ion Stoica, atacă ruta directă de la Paris la București. Itinerarul, dificil din cauza lipsei de vizibilitate, decurgea însă pe rută și timpul evolua favorabil unui autentic record. Trei sferturi din parcurs fusese acoperit, dar, în munții Tatra, s-a petrecut deznodămîntul fatal: avionul, prins în piciă lăptoasă, lovește muntele. Pilotul își pierde ambele picioare, iar mecanicul-navigator viața. Acolo, pe Coama Cerbului, la Rymarov, avea să se piardă un record, avea să se scrie unul dintre episoadele dramatice ale istoriei aviației românești, dar avea să se nască primul pilot aviator fără picioare din istoria omenirii, căci căpitanul Gheorghe Bănciulescu a redevenit zburător, după amputarea picioarelor, și a zburat încă ani și ani, în raiduri de mare prestigiu internațional.

Se ivesc apoi mereu alte încercări pe ruta Paris — București, cele mai multe din partea aviatorilor francezi, cu superioare posibilități românilor, fiind sprijiniți de tradiție și mai ales de industria lor puternică, ce le punea la dispoziție aparate de zbor tot mai perfecționate. Și totuși, fără succes.

★

Intîia izbutire aparține României.

Decolat de la aerodromul parizian Le Bourget, la 10 septembrie 1929, la bordul unui Brèguet XIX, cu motor Hispano Suizza de 600 c.p. — avion de serviciu, echipajul maior Traian Burduloiu — lt. Gh. Iacobescu a aterizat la București, după 9 ore și 21 minute de zbor continuu, acoperind ruta directă de 1 810 km dintre Paris și București.

Zborul a decurs aproape tot timpul la 3 500—4 000 m înălțime, datorită ceței. Echipajul român a cucerit astfel întîia ediție a trofeului care, challenge perpetuum, avea să rămînă în posesia învingătorilor și a țării lor, pînă ce alt echipaj va ameliora performanța lor.

Un an mai tîrziu — la 8 august 1930 — echipajul francez Girier — Pierre Weiss, de recunoscută clasă mondială, preia trofeul pentru ei și Franța, realizînd timpul de 8 ore 58 minute, la numai 23 minute diferență, dar folosind un Brèguet mult ameliorat.

★

Deunăzi, i-am reîntîlnit pe cei doi performeri români. Pilotul de atunci e azi general-maior, iar observatorul navigant, un colonel al cărui fizic păstrează amintirea că a fost cîndva și un zvelt locotenent...

Amîndoi au palmares aviatic extraordinar: raidul capitalelor europene, participări la concursuri internaționale și raiduri multiple, un epocal zbor în India, unde avionul trimotor a fost atacat de un vultur, precum și alte numeroase isprăvi ale fiecăruia dintre aviatorii citați și multele din ele împreună.

— Ei, acum, ce raiduri mai pregătiți?

— Vremea noastră a trecut. Acum e ceasul tineretului. Și cred că ceasul lui bate bine, dacă-l știe asculta. Fiecare clipă e un îndemn și fiecare oră îi poate aduce o izbutire. Esențialul e s-o deslușească, să afle clipa de aur, să i se dăruiască, s-o trăiască din plin. Tineretul român își poate afla locul meritat și pe cerul lumii, nu numai în stadioanele și piscinele internaționale, în care nu rămîn niciodată ultimii...

V. FIROIU

SPORTUL Magazin

DORIȚI SĂ AVEȚI UN CORP FRUMOS ȘI SĂNĂTOS?

PRACTICAȚI CULTURISMUL

Grija pentru dezvoltarea corpului, efortul de a-l face cît mai sănătos, cultivarea unei staturi frumoase și proporțional dezvoltate, au creat noțiunea de „cultură a corpului", de unde se presupune că a apărut cuvîntul culturism.

Această disciplină sportivă se bucură de popularitate pentru că ajută la păstrarea și întărirea sănătății, contribuie la o mai bună pregătire în vederea practicării unei ramuri sportive pentru care nu sîntem încă suficient de dezvoltați în privința forței musculare. Culturismul nu este numai un mijloc de pregătire fizică pentru halterofili (unde forța este dominantă), ci și pentru sportivii din alte discipline. În ultimul timp, aproape toate sporturile și-au îmbogățit metodica de antrenament cu elemente din culturism.

Întemeietorul culturismului modern este considerat englezul Eugen Sandow (1867—1925) care, în tinerețe, era foarte debil fizic și mereu bolnav. Dorința de a deveni sănătos și puternic l-a determinat să studieze medicina, ca și exercițiile fizice, datorită cărora a dobîndit apoi o mare forță și perfecțiunea fizică, devenind pe deplin sănătos.

Deși culturismul modern a apărut în Europa, cele mai puternice tradiții le are totuși în S.U.A., unde a fost denumit „Body-Buylding", adică „construcția corpului".

Din anul 1945, interesul pentru culturism a crescut în mod deosebit în Anglia, Franța, apoi în Olanda, Belgia, Suedia și America Latină. De curînd, culturismul a pătruns și în alte state ca Iran, India, Pakistan, Japonia.

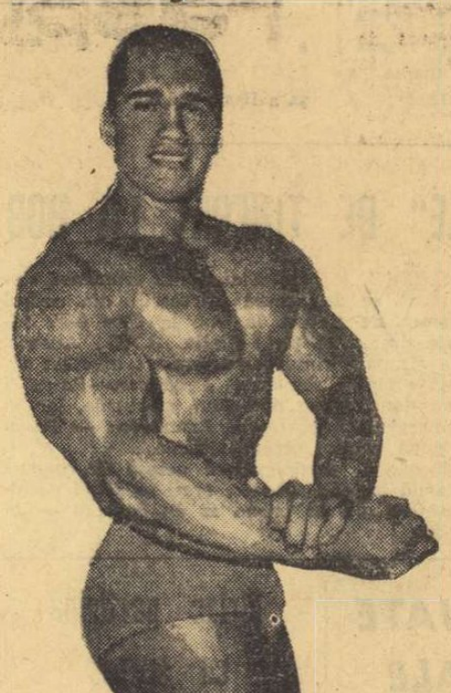

Un propagator neobosit al culturismului este polonezul Stanislaw Zakrewski. Din 1955 și pînă în prezent, în Polonia s-au format peste 250 de asociații, unde bărbați și femei în vîrstă de la 8 la 60 ani practică culturismul.

În U.R.S.S., culturismul se practică sub numele de „gimnastica gantelnaia". În cadrul federației de haltere există o comisie (condusă de Juri Sorokin) de culturism, care coordonează și îndrumă această activitate.

Concursurile experimentale ținute la Cluj și Craiova au arătat interesul de care se bucură culturismul și la noi în țară.

La F.R.H., ca și la unele redacții, sosesc un număr mare de scrisori prin care tineri studenți, elevi, muncitori, intelectuali, oameni de toate vîrstele, se interesează de metodica practicării exercițiilor de culturism.

În acest scop, F.R.H., care conduce activitatea de culturism printr-o comisie special înființată, a inițiat în fiecare oraș secții experimentale de culturism, unde doritorii pot primi indicațiile necesare de la antrenori specializați în acest sens.

La București, în sala de haltere de la stadionul Republicii, funcționează o secție de culturism sub conducerea prof. N. Amzuică. Cei ce vor să practice culturismul sînt așteptați aici cu plăcere.

În încheiere, aș vrea să schițez cîteva noțiuni din regulament.

Concursurile de culturism au loc, de obicei, în urma competițiilor oficiale de haltere, în scopul desemnării celui mai proporționat halterofil și se desfășoară în felul următor: concurenții se împart în două categorii de înălțime; sub 1,68 m și peste 1,68 m. În prima parte a concursului are loc prezentarea tuturor concurenților. Partea a doua constă din prezentarea individuală a sportivilor în trei poziții: față, spate și profil. În partea a treia, fiecare concurent se prezintă și își fixează trei poziții în care sînt scoase în evidență principalele grupe musculare (timp de prezentare: 90 secunde).

După epuizarea celor trei părți ale concursului, brigada formată din 7 arbitri poate acorda puncte de la 0 la 20.

prof. Lazăr BAROGA

PRONOSTICUL NOSTRU

Concursul Pronosport nr. 5

Fiorentina — Roma	x
Inter — Lanerossi	1
Juventus — Atalanta	1
Palermo — Cagliari	x
Pisa — Torino	x
Sampdoria — Milan	2
Varese — Bologna	x
Verona — Napoli	x
Brescia — Genova	1
Catania — Bari	x
Lazio — Monza	1
Perugia — Mantova	1
Reginna — Ternana	1

Una din ultimele secvențe: meciul de baschet „U" Cluj — I.E.F.S.

„U" PE PELICULĂ

„S-a născut acum o jumătate de secol într-un tren ce venea, în timp de toamnă, din Viena spre Budapesta și Transilvania; s-a născut în condiții modeste, printre prepușe și prizonieri de război. Părinți i-au fost doi discipoli ai Almei Mater, tineri care studiaseră în capitala Austriei și se întorceau acum în Clujul de baștină să propovăduiască cele ce acumulaseră.

Numele — „U"; prenume nu are. Actul său de naștere, aflat în analele Universității clujene, alături de alte documente de valoare, a fost legalizat de către primăria orașului în 19 septembrie 1919, dată care corespunde, de altfel, cu înființarea primului club sportiv studențesc din România".

Așa începe povestea „U"-ului, așa pornește crainicul în comentariul care va însoți documentarul cinematografic pe care Studioul Sahia îl realizează în cinstea semicentenarului clubului clujean.

Pelicula, o impresionantă retrospectivă, își propune să prezinte figurile proeminente ale vieții sportive din străvechiul oraș, să reactualizeze întîlnirile rămase istorice, momentele de maximă încleștare pe care purtătorii șepcilor roșii le-au dus cu inerția, secundele și centimetrii.

Dar, pentru o informare mai substanțială asupra filmului ce se va chema, probabil, „GAUDEAMUS", să-i oferim invitatului nostru, regizorul Eugen Popiță, întîietate:

— *Filmul se naște dintr-un scenariu pe care l-am conceput cu mult timp în urmă, el fiind atît un rezultat al atracției pe care o manifestă pentru noi, producătorii, această generoasă temă* (n.n. regizorul Eugen Popiță este realizatorul unei suite de filme cu temă sportivă: „Aniversarea clubului, Dinamo", „Campionatele mondiale de lupte", „Optzeci de mii de spectatori în goană după un balon"), *cît și un ecou al pasiunii mele pentru sport și al venerației pe care-o port prestigiosului club din orașul cu grădini și clădiri baroce de sub dealurile Feleacului. De altfel, acum zece ani, la a 40-a aniversare a sa, am realizat la „U" o secvență în care, folosindu-mă de o metaforă — efortul construirii sălii de sport din Cluj prin aplicarea progresivă a cărămizilor — am „voiajat" prin toate generațiile de sportivi ai Universității, de la primul ei portar — Lazăr, la cea mai viguroasă speranță pe atunci — Radu Negulescu. Secvență care, dezvoltată, am s-o includ azi în actualul film.*

Scenariul, care este foarte bogat în idei, nu va putea fi însă integral realizat, penuria de material informativ și mai ales fotografic din anumite perioade (în special cea dinaintea ultimului război mondial) făcîndu-mi imposibilă materializarea unor idei. Sper, însă, că pînă la al doilea tur de manivelă, pe care-l voi trage la Cluj în a doua jumătate a lunii februarie (unele secvențe le-am realizat deja în toamnă) să reușesc ca, prin intermediul unor binevoitori, să stabilesc toate conexiunile, astfel ca firul cronologic al „U"-ului să nu aibă cu nimic de suferit.

— Desigur, în primul plan veți aduce cîțiva performeri ai Clujului. Ne faceți cunoscuți protagoniștii?

— *Capitolul „portrete" îl voi deschide cu Ion Moina, după aprecierile multora (nu există în acest sens o anchetă) cel mai bun produs al atletismului românesc. Apoi, prin intermediul unei perechi de bocanci, al unui tricou uzat de prea multă purtare, al unei banderole de căpitan de echipă, care nu a fost înstrăinată timp de șapte ani, a unei Cupe Balcanice, prima (și singura pînă astăzi) pe care a cîștigat-o în fotbal România, îl vom prezenta, pastișîndu-l, pe Marin Sorescu, pe marele Guga. Dintre eroii contemporani mă gîndesc la atletul Curt Socol și baschetbalistul Horia Demian. Personajul meu principal rămîne, însă, studentul sportiv al Clujului, cu entuziasmul și optimismul său, cu elanul debordant, condiție esențială a tuturor victoriilor studențești.*

— Veți face, în cursul filmului, referiri și la viața universitară? Veți ataca „compatibilitatea celor două activități ale studentului sportiv: învățătura și sportul"?

— *Este, de altfel, concepția care stă la baza filmului; pornesc de la ideea că sportul nu constituie nicidecum un scop în sine, nu este o meserie, studenții nu sînt niște stipendiați ai lui; susțin că această nobilă activitate face parte integrantă din activitățile universității și vine să completeze la modul ideal preocuparea esențială a studentului — învățătura. Iar ca să demonstrez acest lucru, nu-mi va fi de loc greu pentru că la Cluj, mai mult ca oriunde, marii performeri de ieri ai arenei sînt astăzi, în marea lor majoritate, și niște performeri ai profesiei. Merg pe ideea acelui maximum et optium în ambele domenii.*

★

Făcîndu-ne mențiunea că spre sfîrșitul lunii martie vom avea bucuria vizionării acestei pelicule, regizorul Eugen Popiță ne dă asigurările unui film de calitate, oferindu-ne ca gir faptul că aproape întregul colectiv care lucrează la realizarea lui are ascendență clujeană.

Nușa MUȘCELEANU

VÎNĂTORUL DE LUPI

Feerie hivernală sau în drum spre locul de pîndă

Nu spun cine este, pentru că ar ajunge de rîsul lumii. Dar și mie îmi ajunge: cu el, la vînătoare, nu mă mai duc! Fie și vînătoare de iepuri — îl evit. Asta pentru că tot el, săptămîna trecută, m-a invitat la o vînătoare. Și nu la o vînătoare oarecare, ci la o vînătoare de lupi. Undeva în județul Argeș. Și nici măcar la o vînătoare obișnuită, cu gonași care-ți mînă lupul, ori lupii, în fața puștii, ci la una deosebită: la pîndă, la „urlătoare". Adică, vînătorul, după ce își află un loc potrivit, ia o oală (de pămînt) potrivită și imită în ea urletul gîlgîit și lugubru, sinistru, al lupului flămînd. Și treaba asta cu urlatul în oală m-a pus pe mine s-o fac...

Nu m-am supărat de loc. Îmi place, în general, „dialogul" cu sălbăticiunile, iar vînătoarea de lupi este una din „slăbiciunile" mele. Așa că, „pus în situație", am făcut tot ce trebuia...

★

Urcăm pe Valea Dîmboviței. Zăpada țipă ascuțit sub tălpi și zăresc în lumina lunii aburii pe care-i răsuflu spasmodic. „Se cunoaște orășeanul..." îmi zic.

— Am ajuns... îmi șoptește amicul, după ce privește lung și cunoscător pe o vale, în sus. Pe aici au să vie lupii... Ai cartușe destule?

— Am... Cu patru și cu cinci milimetri... dacă o fi nevoie... răspund eu în șoaptă.

— O să fie, fiindcă, dacă te apuci să sufli în oală, vine o haită întreagă! Și încarcă cu cele de cinci... Eu mă duc mai sus... Tu cheamă-i peste un sfert de ceas, că pînă atunci mă așez și eu la un loc ca lumea...

Și a plecat, drept și demn, în sus, pe Valea Dîmboviței.

Mai înghețînd, mai dezghețîndu-mă, sfertul de oră hotărît a trecut. Atunci am slobozit în oala de pămînt gîlgîitul acela deznădăjduit, și totodată amenințător, care anunță foamea lupului și începerea vînătorii lui. Învățasem meșteșugul urletului lupesc de la Caliniuc al lui Sadoveanu sau de la badea Nistor de la Sălătruc, nu știu, dar îl învățasem bine; pe dată, sălbăticiunile mi-au răspuns, din trei locuri. Pe urmă am slobozit repede, din oală, urlet și ecou cum că prada e aproape, încolțită... Lupii au răspuns iar; se apropiau. Eu încărcasem puștile și-i așteptam...

Atunci, am văzut o lumină mare, în sus, pe Dîmbovița... Zadarnic am mai stat o vreme. Lupii n-au mai venit. Apoi am urcat și eu. Și am ajuns la un foc mare, pe care-l alimenta, harnic, prietenul meu, vînătorul de lupi...

— Bine, domnule! Ce-i cu focul ăsta? Vînăm lupi sau coropîșnițe?! glumesc eu amar.

— Tu n-ai auzit cît de flămînzi erau lupii care ți-au răspuns? m-a întrebat el mirat. Și... știi că lupii se tem de foc... a completat el vinovat.

— Lupii se tem de foc și dumneata de ei!... Și ești vînător de lupi, da?! Am plecat lăsîndu-l acolo, noaptea, în pădure, lîngă focul lui. Eram amărît. Ne făcuse tagma de rîs...

Ilie CARCIU